

Bilişim Suçları ve Yeni Türk Ceza Kanunu

Murat Volkan Dülger[□]

Bu tebliğin konusunu 5237 sayılı YTCK’da bilişim suçlarına ilişkin olarak yapılan düzenlemeler oluşturmaktadır. Aslında bilişim suçları çok geniş bir incelemeyi ve öncesinde bu konuyla ilgili çeşitli kavram ve tanım sorunlarının belirtilmesini ve bunların açıklanmasını gerektiren geniş bir konudur. Ancak bu çalışmanın bir tebliğ olması dolayısıyla, öğretilerde bu konuyla ilgili olarak yer alan tartışmalara ve ilgili suç tiplerinin ayrıntılı olarak açıklanmasına yer verilmeden, konu hakkında kısa bir bilgi edinilmesi amacıyla açıklamalar yapılacaktır. böylelikle, çalışmanın geniş kapsamlı ve ayrıntılı olmasından olabildiğince kaçınılacaktır.

A. TCK ile YTCK’da Düzenlenen Bilişim Suçlarının Karşılaştırılması

Bilişim suçları, YTCK’da şu numara ve başlıklar altında yer almaktadır:

“Kişilere karşı suçlar” kısmının dokuzuncu bölümünde “özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar” başlığı altında m. 135 “kişisel verilerin kaydedilmesi suçu”, m. 136 “kişisel verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçu”, m.138 “verileri yok etmeme suçu”.

“Topluma karşı suçlar” kısmının onuncu bölümünde “bilişim alanında suçlar” başlığı altında m.243 “hukuka aykırı olarak bilişim sistemine girme veya sistemde kalma suçu”, m.244/1-2 “bilişim sisteminin işleyişinin engellenmesi, bozulması, verilerin yok edilmesi veya değiştirilmesi suçu”, m.244/4 “bilişim sistemi aracılığıyla hukuka aykırı yarar sağlama suçu”, m.245 “banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu”.

Bunların yanı sıra YTCK’da bilişim sistemleri aracılığıyla işlenebilecek ancak yalnızca bilişim suçu olarak nitelendirilemeyecek suç tipleri de bulunmaktadır. Bunlara örnek olarak aşağıdaki suç tipleri verilebilir.

[□] Avukat; İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilimdalı Doktora Öğrencisi.

“Kişilere karşı suçlar” kısmının dokuzuncu bölümünde “özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar” başlığı altında m.132 “haberleşmenin gizliliğini ihlal suçu”, “kişilere karşı suçlar” kısmının yedinci bölümü olan “hürriyete karşı suçlar” bölümünde m.124 “haberleşmenin engellenmesi suçu”; sekizinci bölüm olan “şerefe karşı suçlar” bölümünde m.125 “hakaret suçu”; malvarlığına karşı suçlar bölümünde m.142 fkr.2 b. ‘e’ “nitelikli hırsızlık suçu”, m.158 fkr.1 b. ‘f’ “nitelikli dolandırıcılık suçu” ile “topluma karşı suçlar” kısmının yedinci bölümü olan “genel ahlaka karşı suçlar” bölümünde m.226 “müstehcenlik suçu”, m. 228 “kumar oynanması için yer ve imkan sağlanması suçu”.

765 sayılı TCK ile 5237 sayılı YTCK’nın bilişim suçları yönünden maddeler arası karşılaştırması ise şöyledir:

TCK m.525 a/1	YTCK m.135, m.136
TCK m.525 b/1	YTCK m.244/1-2
TCK m.525 b/2	YTCK m.244/4, 245, 158 fkr.1 b.‘f’, m.142 fkr.2 b. ‘e’.

B. Bilişim Alanında Suçlar Bölümünde Düzenlenen Suç Tipleri

1. Hukuka Aykırı Olarak Bilişim Sistemine Girme veya Sistemde Kalma Suçu (m.243)

Bilişim alanında suçlar bölümünde ilk olarak 243. maddede “hukuka aykırı olarak bilişim sistemine girme veya sistemde kalma suçu” düzenlenmiştir. YTCK’da bu maddeye yer vermekle yasa koyucu “bir bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına, hukuka aykırı olarak girme veya orada kalmaya devam etme” eylemini suç tipi haline getirmiştir¹.

Bu maddede yer alan suç tipiyle, Avrupa Siber Suç Sözleşmesinin 2. maddesinde öngörülen “hukuka aykırı erişim” düzenlemesine paralellik sağlanmaktadır².

¹ Murat Volkan Dülger, *Bilişim Suçları*, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2004, s.212.

²Yılmaz Yazıcıoğlu, “Bilişim Suçları Konusunda 2001 Türk Ceza Kanunu Tasarısının Değerlendirilmesi”, *Hukuk ve Adalet: Eleştirel Hukuk Dergisi*, İstanbul, Y:1, S:1, Ocak-Mart 2004, s.177.

Bu düzenlemeyle, YTCK’da veriler ele geçirilmeksizin verilere yetkisiz erişim eylemleri suç tipi haline getirilmiştir³. YTCK’nın 243. maddesi ile bilişim sistemine girişlerin cezalandırılması için “verilerin ele geçirilmesi” şartı kaldırılmakta ve veri ele geçirilsin ya da geçirilmesin bilişim sistemine hukuka aykırı olarak girilmesi yani bilişim sisteminin güvenliğinin ihlal edilmesi suç haline getirilmektedir⁴. Bu özellikle bilişim korsanlarına karşı etkili olabilecek, son derece yerinde ve çağdaş bir düzenlemedir⁵.

2. Bilişim Sisteminin İşleyişinin Engellenmesi, Bozulması, Verilerin Yok Edilmesi veya Değiştirilmesi Suçu (m.244/1-2)

YTCK’nın 244.maddesinin 1. ve 2. fıkralarında bilişim sistemine ve verilere her ne yöntemle olursa olsun zarar verme eylemleri suç tipi olarak düzenlenmiştir. 244. maddenin 1. fıkrasında “bilişim sisteminin işleyişinin engellenmesi ve sistemin bozulması” eylemleri 2. fıkrasında ise “bilişim sistemindeki verilerin bozulması, yok edilmesi, değiştirilmesi, erişilmez kılınması, sisteme verilerin yerleştirilmesi ve verilerin başka bir yere gönderilmesi” eylemleri suç tipi haline getirilmiştir⁶.

Bu suç tipine YTCK’da yer verilmekle, Avrupa Siber Suç Sözleşmesinin 4. maddesinde öngörülen “verileri etkileme” ve 5. maddesinde öngörülen “sisteme etki” düzenlemelerine paralellik sağlanmaya çalışılmaktadır⁷.

Bu suç tipi YTCK’da, TCK’nın 525 b/1 maddesinde düzenlenen “verilere veya veri işleme zarar vermek suçunun” yerine geçmek üzere düzenlenmiştir. Söz konusu suç tipi ile bilişim sisteminin her nasıl olursa olsun çalışmasının engellenmesi ya da sistemin bozulması cezalandırılmak istenmektedir. Maddenin gerekçesinde de, bu maddeyle bilişim sistemlerine yöneltilen ızzar eylemlerinin ayrı bir suç haline getirildiği belirtilmektedir. Düzenlemede yerinde bir yaklaşımla 765 sayılı TCK’da yer alan düzenlemeden farklı olarak “zarar verme”

³ **Dülger**, Bilişim Suçları, s.213.

⁴**Berrin Akbulut**, “Türk Ceza Hukukunda Bilişim Suçları”, Yayınlanmamış Doktora Tezi (Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Ceza ve Ceza Usul Hukuku Bilim Dalı), Konya, 1999, s.78; **Olgun Değirmenci**, “Bilişim Suçları”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi (Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Anabilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı), İstanbul, 2002, s.153; **Yazıcıoğlu**, a.g.y., s.177.

⁵ **Murat Volkan Dülger**, “Bilişim Suçlarına İlişkin Düzenlemelerin Eleştirisi”, **Türk Ceza Kanunu Tasarısı: Türk Ceza Hukuku Derneği Toplantısı (10 Temmuz 2004): İstanbul Barosu-Türk Ceza Hukuku Derneği Toplantısı (10 Eylül 2004): Kurumsal Raporlar-Toplantılara Sunulan Raporlar-Bilimsel Raporlar**, İstanbul, İstanbul Barosu-Galatasaray Üniversitesi-Türk Ceza Hukuku Derneği Ortak Yayını, 2004, s.111.

⁶ **Dülger**, Bilişim Suçları, s.230.

⁷**Yazıcıoğlu**, a.g.y., s.179; **Dülger**, Bilişim Suçları, s.230.

tabiri kullanılmamakta, böylelikle bilişim sisteminin donanım kısmına mala zarar vermek kastıyla yapılan eylemler, bu maddenin kapsamı dışında tutulmaktadır⁸.

3. Bilişim Sistemi Aracılığıyla Hukuka Aykırı Yarar Sağlama Suçu (m.244/4)

YTCK'nın 244. maddesinin 4. fıkrasında “bilişim sistemi aracılığıyla hukuka aykırı yarar sağlama suçu” düzenlenmiştir. Bu suç tipi 244. maddenin 1. ve 2. fıkralarına atıf yapılarak düzenlenmiştir, her iki fıkra birlikte okunduğunda 244. maddenin 4. fıkrasında yer alan suç tipi “bir bilişim sisteminin işleyişinin engellenmesi, bozulması, sistemin içerdiği verilerin bozulması, sisteme veri yerleştirilmesi, var olan verilerin başka yere gönderilmesi, erişilmez kılınması, değiştirilmesi ve yok edilmesi suretiyle kişinin kendisinin veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlanmasının başka bir suç oluşturmaması halinde,... cezasına hükmolunur” şeklinde olmaktadır.

5237 sayılı YTCK'da, 765 sayılı TCK'nın 525 b/2 maddesinde düzenlenen bilişim sistemleri aracılığıyla hukuka aykırı yarar sağlamak, banka ve kredi kartlarını kötüye kullanmak, bilişim sistemi aracılığıyla dolandırıcılık ve bilişim sistemleri aracılığıyla hırsızlık eylemleri farklı suç tipleri haline getirilmiştir. Bu suç tipiyle de söz konusu eylemlerden “bilişim sistemi aracılığıyla hukuka aykırı yarar sağlama” eylemleri düzenlenmiştir⁹.

Yine 244. maddenin 4. fıkrasında bu suç tipi açısından, “başka bir suç oluşturmaması halinde” ifadesi kullanılarak aynı eylemlerin gerçekleştirilerek hukuka aykırı yarar elde edilmesi ancak bunun bir başka suç tipinde düzenlenmiş olması halinde bu suç tipinin uygulanmayacağı belirtilmiştir. Yasa yapma tekniği bakımından pek uygun olmayan bu düzenleme ile ne anlaşılması gerektiği yasanın gerekçesinde belirtilmiştir; buna göre “bu fıkra hükmüne istinaden cezaya hükmedilebilmesi için, fiilin daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmaması gerekir. Bu bakımdan, fiilin dolandırıcılık, hırsızlık, güveni kötüye kullanma veya zimmet suçunu oluşturmaması halinde, bu fıkra hükmüne istinaden cezaya hükmedilmeyecektir”¹⁰.

⁸Dülger, Bilişim Suçları, s.230,231. Karşı görüşte bkz: **Cevat Özel**, “Bilişim Suçları İle İletişim Faaliyetleri Yönünden Türk Ceza Kanunu Tasarısı”, **İBD**, İstanbul, C:LXXV, S:7-8-9, Eylül 2001, s.860,865; **Değirmenci**, a.g.e., s.154; **Yazıcıoğlu**, a.g.y., s.179.

⁹ **Dülger**, Bilişim Suçları, s.244.

¹⁰ **Dülger**, Bilişim Suçları, s.244.

4. Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu (m.245)

TCK ile bilişim suçları açısından getirilen önemli ve olumlu değişikliklerden birisi de, yasanın 245. maddesinde “banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması” eylemlerinin ayrı bir maddede suç tipi olarak düzenlenmesidir¹¹.

Söz konusu eylemler hem öğretilerde hem de uygulamada TCK’nin 525 b/2 maddesinde yer alan “bilişim sistemi aracılığıyla hukuka aykırı yarar elde etme suçunun” kapsamı içinde değerlendirilmiştir; ancak suçun aracı olan kartın ele geçiriliş ve kullanılış biçimine göre çeşitli ayrımlar oluşturularak söz konusu eylemlerin klasik dolandırıcılık suçunu mu yoksa bilişim sistemi aracılığıyla hukuka aykırı yarar elde etme suçunu mu oluşturduğu tartışılmıştır. İşte bu düzenlemeyle söz konusu tartışmalara ve ayrımlara da son verilmek istenmiş¹² ve kredi veya banka kartıyla gerçekleştirilen her türlü hukuka aykırı yarar sağlama eylemlerinin bu suç tipini oluşturacağı maddenin gerekçesinde de belirtilmiştir¹³.

Bu maddeyle söz konusu kartların haksız, hukuka aykırı olarak kullanılması yoluyla bankaların ve kart sahiplerinin zarara sokulması ve bu suretle hukuka aykırı yarar sağlanması önlenmek istenmektedir¹⁴. Bu durum maddenin gerekçesinde de açık bir şekilde ifade edilmektedir¹⁵.

C. Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar Bölümünde Düzenlenen Suç Tipleri

1. Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu (m.135)

YTCK’nın 135. maddesinin 1. fıkrasıyla, hukuka aykırı olarak kişisel verilerin kaydedilmesi eylemi, aynı maddenin 2. fıkrasıyla ise kişilerin siyasal, felsefi ve dinsel

¹¹ Dülger, Bilişim Suçları, s.250.

¹² Yazıcıoğlu, a.g.y., s.182; Dülger, Bilişim Suçları, s.250.

¹³ “Aslında hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma ve sahtecilik suçlarının ratio legis’lerinin tümünü de içeren bu fiillerin, duraksamaları ve içtihat farklılıklarını önlemek amacıyla, bağımsız suç haline getirmeleri uygun görülmüştür.”

¹⁴ Özel, a.g.y., s.862; Değirmenci, a.g.e., s.158, 159, Dülger, Bilişim Suçları, s.251.

¹⁵ “Madde, banka veya kredi kartlarının hukuka aykırı olarak kullanılması suretiyle bankaların veya kredi sahiplerinin zarara sokulmasını, bu yolla çıkar sağlanmasını önlemek ve failleri cezalandırmak amacıyla kaleme alınmıştır.”

görüşlerinin, ırksal kökenlerinin, sendikal bağlantılarının, cinsel yaşamlarının ve sağlık durumlarının kişisel veri olarak yerleştirilmesi eylemleri suç tipi olarak düzenlenmiştir¹⁶.

Gelişen bilişim teknolojisiyle birlikte ülkemizde ve dünyada çok sık karşılaşılan ve aynı zamanda kişilik haklarına bir saldırı niteliği de taşıyan eylem türü, kişilerin rızaları olmaksızın kişisel verilerinin bilişim sistemlerine yerleştirilmesidir¹⁷. Özellikle hastanelerin hastalarıyla ilgili, finans kurumlarının ve sigorta şirketlerinin müşterilerinin kredi olanağı ve ödeme gücüyle ilgili, ticari şirketlerin ise reklam ve pazarlama amacıyla bu tür verileri toplayıp kullandığı bilinmektedir.

İşte bu tür bilgilerin sanal ortama veri olarak aktarılması ve bu yapılırken bu verilerin ilgisinin izninin alınmaması inceleme konusu maddeyle suç tipi haline getirilmiştir¹⁸. Böylelikle Avrupa Konseyi'nin ürettiği belgelerden olan ve Türkiye'nin de usulüne uygun onayla tarafı olduğu "Kişisel Nitelikteki Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Şahısların Korunmasına Dair Sözleşme"nin ilgili düzenlemeleri ülkemiz hukuku açısından geçerlilik alanı bulacaktır¹⁹.

2. Kişisel Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme Suçu (m.136)

YTCK'nın 136. maddesiyle ise, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak bir başkasına verilmesi, yayılması veya ele geçirilmesi eylemleri bağımsız bir suç tipi olarak düzenlenmektedir. Bu düzenleme özellikle ABD ve İngiltere gibi ülkelerde çok sık karşılaşılan ve en fazla sayıda işlenen bilişim suçu olduğu ifade edilen kimlik hırsızlığı eylemlerine karşı, bu tür eylemlerin yaptırımsız kalmaması amacıyla düzenlenmiştir.

Günümüzde hemen tüm kişisel bilgiler ve kimlik bilgileri özellikle internette bulunmaktadır; bu bilgilerin hukuka aykırı olarak üçüncü kişilere verilmesi, yayılması ya da bu verilerin üçüncü kişiler tarafından ele geçirilmesinin suç tipi olarak düzenlenmesi yerinde bir düzenleme olmuştur²⁰.

¹⁶ Özel, a.g.y., s.865; Değirmenci, a.g.e., s.156, 157.

¹⁷ Dülger, Bilişim Suçları, s.267.

¹⁸ Dülger, Bilişim Suçları, s.267.

¹⁹ Dülger, Bilişim Suçları, s.267.

²⁰ Dülger, Bilişim Suçları, s.276.

3. Verilerin Yok Edilmemesi Suçu (m.138)

YTCK'nın 138. maddesiyle de, yasal süresi dolmasına rağmen kişisel verileri sistem içinden yok etmekle görevli olan kişilerin bu görevlerini yerine getirmemeleri durumu suç haline getirilmektedir²¹. YTCK'da yer verilen bu suç tipiyle hukuka uygun olarak sistemde bulunan kişisel verilerin sürekli olarak bu sistemlerde bulunması ve böylelikle her an ulaşılabilirliğinin sağlanmasının önüne geçilerek, verileri sistemden çıkarmayanlara yani bu konudaki görevlerini ihmal edenlere yaptırım öngörülmektedir.

Bu verilerin yok edilmesini hem birey hem de devlet ister. Çünkü vatandaşları hakkında sürekli bilgi toplayan ve bunları kaydeten kısacası vatandaşlarını fişleyen bir devlet asla çoğulcu, özgürlükçü ve demokratik bir devlet olamaz ve vatandaşlarını da bu çağdaş ilkelere bağlı bir toplum haline getiremez. İşte söz konusu bu suç tipiyle bunun önüne geçilmek istenmektedir²². Bu suç tipi ilk kez 5237 sayılı YTCK ile düzenlenmektedir.

D. Bilişim Sistemleri Aracılığıyla İşlenebilecek Diğer Suç Tipleri

Yukarıda açıklanan suç tipleri dışında, YTCK'da farklı bölümlerde düzenlenen ve bilişim sistemleri aracılığıyla işlenebilecek başka suç tipleri de bulunmaktadır. Bu suç tipleri şunlardır:

YTCK'nın 124. maddesinde düzenlenen “haberleşmenin engellenmesi suçu”, 125. maddesinde yer alan “hakaret suçu”, 132. maddesinde düzenlenen “haberleşmenin gizliliğini ihlal suçu”, 142. maddesinin 2. fıkrasının ‘e’ bendinde yer alan “nitelikli hırsızlık suçu”, 158. maddenin 1. fıkrasının ‘f’ bendinde yer alan “nitelikli dolandırıcılık suçu”, 226. maddesinde düzenlenen “müstehcenlik suçu” ve 228. maddesinde düzenlenen “kumar oynanması için yer ve imkan sağlanması suçu”.

²¹Özel, a.g.y., s.865; Değirmenci, a.g.e., s.157.

²² Dülger, Bilişim Suçları, s.281.

E. YTCK’da Bilişim Suçlarıyla İlgili Olarak Getirilen Eleştiriler

Bilişim suçları olarak değerlendirilen ve yukarıda kısaca belirtilen suç tipleri, YTCK’da suçla korunan hukuksal değer göz önüne alınarak ilgili oldukları bölümlerde korudukları hukuksal değere göre düzenlenmektedir. Koruduğu hukuksal değer karma nitelik gösteren suç tiplerine ise bilişim sistemi ortak alınarak ayrı bir bölümde yer verilmektedir. Ancak banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu koruduğu hukuksal değere göre malvarlığına karşı suçlar bölümünde yer alması gerekirken bu yapılmayarak bilişim sistemlerine karşı suçlar bölümünde düzenlenmiştir. Bu durumun düzeltilmesi ve suç tipine ilgili olduğu bölümde yer verilmesi gerekmektedir²³.

765 sayılı TCK’nın 525 a/1 maddesinde, verilerin ele geçirilmesi eylemi suç olarak düzenlenirken aslında daha sık karşılaşılan bir eylem türü olan bilişim sistemine yetkisiz girilerek içindeki bilgilerin ele geçirilmeden öğrenilmesi suç tipi olarak düzenlenmemiştir. Olumlu bir eleştiri olarak söylenmelidir ki YTCK’nın 243. maddesinde bu durum giderilmiş ve böylelikle “hacker” terimiyle tanımlanan bilişim korsanlarının eylemleri karşı ceza hukuku aracılığıyla bir önlem alınmaya çalışılmıştır²⁴.

Burada değinilmesi gereken önemli bir eksiklik, hem 765 sayılı TCK’da ve hem de TBMM’ye sunulan hükümet tasarısında düzenlenen “verilerde sahtekarlık yapılması suçu” ile ilgilidir. Bu suç tipine meclis alt komisyonunda değiştirilerek kabul edilen tasarı metninde yer verilmemiştir; neticede yasa haline gelen YTCK’da da bu suç tipi yer almamıştır. Suç politikası açısından bilişim sistemi aracılığıyla bu tür belgeler düzenlenip kullanılabileceği ve böylelikle kamunun güveni ihlal edilebileceği için bu suç tipi YTCK’da açık bir biçimde düzenlenmeli ve bu suç tipine kamunun güvenine karşı suçlar bölümünde yer verilmelidir. Bu suç tipi, yukarıda belirtilen ilgili bölümde ya bağımsız olarak düzenlenmeli ya da resmi ve özel belgede sahtecilik suçlarının içinde ayrı ayrı bir düzenlenme şeklinde bu suçların ağırlatıcı nedeni olarak öngörülmelidir²⁵.

Bilişim sistemlerinin organize suçlarda ve sanal terörizmde kullanılması durumları acilen düzenlenmeli ve bu konu açısından ilgili yasalarda düzenlemeler yapılmalıdır. Bunların

²³ Dülger, Bilişim Suçları, s.332; Dülger, Bilişim Suçlarına İlişkin Düzenlemelerin Eleştirisi, s.109.

²⁴ Dülger, Bilişim Suçları, s.332.

²⁵ Dülger, Bilişim Suçları, s.332,333; Dülger, Bilişim Suçlarına İlişkin Düzenlemelerin Eleştirisi, s.109.

yanı sıra ırkçılık, şiddete çağrı, halkı kin ve düşmanlığa tahrik, suça teşvik ve terör örgütlerinin propagandasının bilişim sistemleri aracılığıyla sanal alanda yapılması eylemleri hakkında da düzenlemeler yapılmalıdır²⁶.

Sanal terörizm olgusu dikkate alınarak, veri iletim ağlarından yararlanılmak yoluyla terör eylemleri gerçekleştirilmesi ağırlatıcı neden sayılmalıdır. Çünkü, terör eylemi gerçekleştiren eylemciler, klasik suç tiplerinde kendi yaşamlarını dahi tehlikeye atmaktayken, eylemlerin bilişim sistemleriyle gerçekleştirilmesi hem aldıkları riski hem de tespit edilip yakalanma riskini azaltmakta ve suçun işlenişini kolaylaştırmaktadır²⁷.

Aynı şekilde organize suç örgütlerinin üyeleriyle haberleşmesi, finansal kaynaklarını kullanması ve aktarması eylemleri de ayrıca düzenlenmelidir ve ağırlatıcı neden sayılmalıdır; yukarıda bu konuda yapılan açıklamalar burası için de geçerlidir. Bu konuda YTCK'da herhangi bir düzenlemenin olmaması önemli bir eksiklik olarak görülmektedir²⁸.

Veri iletim ağları üzerinden gerçekleştirilen kumar oynatma ve oynama eylemi mutlaka ayrı bir suç tipi olarak düzenlenmelidir. Bu konuda büyük bir yasal boşluk bulunmaktadır. YTCK'da bu yönde özel bir düzenleme yoktur. Oysa herkesin ulaşamadığı somut kumarhaneler dahi ülkemizde yasaklanmışken, dileyen herkes bugün sanal kumarhanelerde kumar oynayabilmektedir. Her ne kadar YTCK'nın 228. maddesinde "kumar oynanması için yer ve imkan sağlanması" denilerek geniş bir ifade kullanılıyor ve bu maddenin internet üzerinden gerçekleştirilecek eylemler açısından da uygulanabileceği mümkün görülüyorsa da yorum sorunlarının yaşanmaması ve uygulamada karışıklığa neden verilmemesi için "sanal alanda bilişim sistemleriyle kumar oynatılmasının" da madde metninde belirtilmesi uygun bir düzenleme olacaktır²⁹.

Başta ABD'de ve Avustralya'da olmak üzere, istenmeyen elektronik postaların (spam) gönderilmesi eylemleri suç olarak düzenlenmektedir. Bu gerçek anlamda rahatsız edici ve veri iletim ağlarındaki trafiğin yoğunluğu arttıran ve kuruluşlar ile kişilerin elektronik

²⁶Yener Ünver, "Türk Ceza Kanunu'nun ve Ceza Kanunu Tasarısının İnternet Açısından Değerlendirilmesi", İÜHFİM, İstanbul, C:LIX S:1-2, 2001, s.106,107; Dülger, Bilişim Suçları, s.333.

²⁷ Dülger, Bilişim Suçları, s.333; Dülger, Bilişim Suçlarına İlişkin Düzenlemelerin Eleştirisi, s.111.

²⁸ Dülger, Bilişim Suçları, s.333; Dülger, Bilişim Suçlarına İlişkin Düzenlemelerin Eleştirisi, s.111.

²⁹ Dülger, Bilişim Suçları, s.333; Dülger, Bilişim Suçlarına İlişkin Düzenlemelerin Eleştirisi, s.112.

postalarındaki çok geniş alanları kaplayan dolayısıyla uluslararası ticareti güçleştiren bir durumdur. YTCK’da bu eylemin de suç tipi olarak düzenlenmesi gerekmektedir³⁰.

Bilişim suçlarıyla ilgili olarak yapılması gereken önemli bir düzenleme de çocukların sanal alanda ticari amaçla cinsel istismarının bağımsız bir suç tipi haline getirilmesidir³¹. Çocukların anne-babaları, veli-vasi gibi kişilerce zorlanarak pornografik resim, film gibi materyallere konu edilmesi ve bunların internet üzerinden pazarlanması ve alınması suç tipi haline getirilmelidir³². Ayrıca her türlü çocuk pornografisi içeren materyalin bilişim sistemlerinde bulundurulması, bunların paylaşımına açılması, iletilmesi ve kullanılması suç tipi olarak düzenlenmelidir³³.

Özellikle internet üzerinden gerçekleştirilen “çocuk pornografisine ilişkin her türlü eylem” suç haline getirilmelidir. Bu eylemlerin neler olduğu Avrupa Siber Suç Sözleşmesinde tek tek gösterilmiştir. Günümüzde neredeyse kanayan bir yara haline gelen ve internetin ortaya çıkmasından beri bu çok yararlı ağ sisteminin en zararlı yanı olarak kabul edilen³⁴ bilişim sistemleri aracılığıyla çocuk pornografisi içerikli verilerin üretimi, dağıtılması ve bulundurulması eylemlerinin bu sözleşme ile ayrıntılı olarak tarif edilmesi ve söz konusu eylemlerin sanal dahi olsa her türlü gerçekleştirilme şeklinin suç olarak düzenlenmesi bu sözleşmenin dikkati çeken en önemli düzenlemelerinden birisidir³⁵. İşte söz konusu sözleşmede de ayrıntılı olarak belirtilen bu eylemlerin suç haline getirilmesinin çok acil şekilde yapılması gerekmesine rağmen YTCK’da buna konuyla ilgili düzenleme olan 226. madde bu açıdan son derece yetersizdir³⁶. Bu yetersizliğin konunun önemini farkına varılarak en kısa zamanda giderilmesi gerekmektedir.

Son olarak belirtilmelidir ki; yapılacak tüm düzenlemeler pozitif ve yapıcı bir yaklaşımla; özgürlük esas, kısıtlama istisna olacak şekilde yapılmalı; hukuk devleti ilkesi, suç ve cezada yasallık prensibi ve Anayasamızda belirtilen temel hak ve özgürlüklerin özü

³⁰ **Dülger**, Bilişim Suçları, s.333,334; **Dülger**, Bilişim Suçlarına İlişkin Düzenlemelerin Eleştirisi, s.112.

³¹ **Ünver**, a.g.y., s.99.

³² **Ünver**, a.g.y., s.101.

³³ **Dülger**, Bilişim Suçları, s.336,337.

³⁴ **Jari Raman**, “Computer Crime” (Çevrimiçi) <http://www.urova.fi/home/oiffi/enlist/commentary/> computer crime. html, 21.12.2004; **Fusun Sokullu Akıncı**, “Avrupa Konseyi Siber Suç Sözleşmesi’nde Yer Alan Maddi Ceza Hukukuna İlişkin Düzenlemeler ve İnternette Çocuk Pornografisi” **İÜHF**, İstanbul, C:LIX S:1-2, 2001, s.37; **Hüseyin Çeken**, Council of Europe’s Convention 2001 on Cybercrimes and Turkey, Unpublished Master of Science Thesis (University of Marmara European Community Institute Law of European Union), İstanbul, 2003, s.56.

³⁵ **Murat Volkan Dülger**, “Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği Düzenlemelerinde Çocuk Pornografisinin İnternet Aracılığıyla Yayılmasına Karşı Yapılan Düzenlemeler”, **İBD**, İstanbul, S:4, 2004, s.1485, 1486.

³⁶ **Dülger**, Bilişim Suçları, s.337; **Dülger**, Bilişim Suçlarına İlişkin Düzenlemelerin Eleştirisi, s.111.

ilkesiyle, AİHS’de ve AİHM kararlarında belirtilen demokratik toplumda gereklilik kıstasından ödün verilmemelidir³⁷.

KAYNAKÇA

Akbulut, Berrin, “Türk Ceza Hukukunda Bilişim Suçları”, Yayınlanmamış Doktora Tezi (Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Ceza ve Ceza Usul Hukuku Bilim Dalı), Konya, 1999.

Çeken, Hüseyin, Council of Europe’s Convention 2001 on Cybercrimes and Turkey, Unpublished Master of Science Thesis (University of Marmara European Community Institute Law of European Union), İstanbul, 2003.

Değirmenci, Olgun, “Bilişim Suçları”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi (Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Anabilim Dalı Kamu Hukuku Bilim Dalı), İstanbul, 2002.

Dülger, Murat Volkan, Bilişim Suçları, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2004.

Dülger, Murat Volkan, “Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği Düzenlemelerinde Çocuk Pornografisinin İnternet Aracılığıyla Yayılmasına Karşı Yapılan Düzenlemeler”, İBD, İstanbul, S:4, 2004, s.1485-1496.

Dülger, Murat Volkan, “Bilişim Suçlarına İlişkin Düzenlemelerin Eleştirisi”, Türk Ceza Kanunu Tasarısı: Türk Ceza Hukuku Derneği Toplantısı (10 Temmuz 2004): İstanbul Barosu-Türk Ceza Hukuku Derneği Toplantısı (10 Eylül 2004): Kurumsal Raporlar-Toplantılara Sunulan Raporlar-Bilimsel Raporlar, İstanbul, İstanbul Barosu-Galatasaray Üniversitesi-Türk Ceza Hukuku Derneği Ortak Yayını, 2004, s.109-113.

Özel, Cevat, “Bilişim Suçları İle İletişim Faaliyetleri Yönünden Türk Ceza Kanunu Tasarısı”, İBD, İstanbul, C: LXXV, S: 7-8-9, Eylül 2001, s.858-872.

Raman, Jari, “Computer Crime” (Çevrimiçi) <http://www.urova.fi/home/oiffi/enlist/commentary/> computer crime. html, 21.12.2004.

Sokullu Akıncı, Füsün, “Avrupa Konseyi Siber Suç Sözleşmesi’nde Yer Alan Maddi Ceza Hukukuna İlişkin Düzenlemeler ve İnternette Çocuk Pornografisi” İÜHFM, İstanbul, C:LIX S:1-2, 2001, s.11-38.

³⁷ **Dülger**, Bilişim Suçları, s.337; **Dülger**, Bilişim Suçlarına İlişkin Düzenlemelerin Eleştirisi, s.113.

Ünver, Yener, “Türk Ceza Kanunu’nun ve Ceza Kanunu Tasarısının İnternet Açısından Değerlendirilmesi”, İÜHFM, C:LIX S:1-2, İstanbul, 2001, s.51-153.

Yazıcıoğlu, Yılmaz, “Bilişim Suçları Konusunda 2001 Türk Ceza Kanunu Tasarısının Değerlendirilmesi”, Hukuk ve Adalet: Eleştirel Hukuk Dergisi, İstanbul, Y:1, S:1, Ocak-Mart 2004, s.172-185.